

Olje- og energidepartementet
Postboks 8148 Dep
0033 OSLO

Vår dato: 25.03.2020
Vår ref.: 202003375-9
Arkiv: 400
Deres dato:
Deres ref.:

Saksbehandler:
Ida Mattsson Sperre

Ansatte i samfunnskritiske funksjoner

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til Olje- og energidepartementets (OED) brev av 13. mars 2020 om ansatte i samfunnskritiske funksjoner og brev av 15. mars 2020 med ytterligere presiseringer.

NVE mottar rapporter fra KBO i forbindelse med den pågående situasjonen med Covid-19. I disse framkommer det uklartheter fra flere KBO-enheter om hva driftskritisk personell omfatter og om dispensasjon for driftskritisk personell. NVE er opptatt av at det blir gitt så klare føringer som mulig for definisjon av samfunnskritiske funksjoner slik dette kun omfatter personer som er *strengt nødvendig* for kraftforsyningen, slik at smittereduksjon oppnås samtidig som kraftforsyningen og overvåking av flom- og skredfare ivaretas.

Rapporteringen fra KBO-enhetene til NVE viser at KBO-enhetene gjennomsnittlig anser anslagsvis 25% av arbeidstokken som driftskritisk personell. Vi ser også at KBO-enhetene tolker føringene ulikt. NVE mener derfor det er behov for ytterligere presiseringer av hvem som omfattes av definisjonen av samfunnskritiske funksjoner.

1. Eksternt personell

Av OEDs brev av 13. mars følger det at *«personell i kritiske samfunnsfunksjoner må begrenses til driftskritisk personell i KBO-enhetene og nøkkelpersonell i NVEs krisehåndtering.»* Videre følger det at *«Med driftskritisk personell i KBO-enhetene menes personell som er viktig for å opprettholde forsyningssikkerheten for strøm. Dette omfatter:*

- *Personell på driftssentraler*
- *IT-personell*
- *Reparasjonspersonell og*
- *Medlemmer av beredskapsorganisasjonen og eventuell beredskapsstab*
- *Eventuelt et svært begrenset antall personer i støttefunksjoner som er nødvendige for å ivareta driften.»*

Basert på formuleringer ellers i brevet og informasjon på [regjeringens nettsider](#), legger NVE til grunn at det samme gjelder for forsyningssikkerhet for fjernvarme.

Etter NVEs vurdering bør ikke formuleringen «i KBO-enhetene» tolkes dit at driftskritisk personell er begrenset til egne ansatte hos KBO-enhetene. NVE mener at også eksternt personell bør omfattes dersom det er nødvendig for å opprettholde forsyningssikkerheten.

Vi viser i denne forbindelse til at kraftberedskapsforskriften § 4-2 gir KBO-enhetene plikt til å dekke personellbehovet og å ha tilgang på personell for å forsterke kapasiteten og holde driften gående i ekstraordinære situasjoner. KBO-enhetene må sørge for sikker tilgang til eksternt personell som ikke er en del av egen grunnbemanning ved avtaler. Slike avtaler kan inngås med andre KBO-enheter, eller driftsselskaper, entreprenørselskaper og leverandører. Mange selskaper har inngått slike avtaler.

Verken ordlyden i forskrift 287¹, forskrift 294² eller forskrift 270³ er til hinder for at innleid personell kan omfattes. Formålet om å opprettholde samfunnskritiske funksjoner støtter også etter NVEs vurdering en slik tolkning.

NVE ber om at OED bekrefter om vi kan legge til grunn en slik tolkning av føringene i brev 13.3.20 og 15.3.20.

2. Reperasjonspersonell fra utlandet

NVE legger til grunn at de samme vurderingene i punkt 1 gjelder for reperasjonspersonell fra utlandet.

3. Personell som kan bli driftskritisk

Etter NVEs vurdering er det ikke tilstrekkelig grunnlag for å anse at en person er omfattet av definisjonen samfunnskritiske funksjoner slik dette er definert i dag, at vedkommende person potensielt *kan* bli kritisk dersom personell som utfører driftskritiske funksjoner skulle bli forhindret fra å utøve sine oppgaver. Dette innebærer etter vårt syn at disse ikke i dag kvalifiserer for unntak fra karanteneplikt og/eller rett til prioritet for tilbud om barnehage/skoleplass. NVE mener likevel at slikt personell kan bli driftskritisk fra det tidspunkt de blir ansvarlige for å utøve en driftskritisk funksjon.

Oversikter som viser bemanningsplaner for bortfall av driftskritisk personell, må etter NVEs vurdering tydelig markere at det kun er de som faktisk utøver funksjonene nå som er ansett som driftskritiske, og som kvalifiserer for unntak fra karanteneplikt og/eller rett til prioritet for tilbud om barnehage/skoleplass.

Det samme gjelder for personell som utøver situasjonsbetingede oppgaver som for eksempel reparasjonsarbeider. Før det er behov for utøvelse av denne funksjonen, er det etter vår vurdering ikke grunnlag for unntak fra karanteneplikt og/eller rett til prioritet for tilbud om barnehage/skoleplass. Dette gjelder også for nøkkelpersonell for NVEs krisehåndtering og for personell som er kritisk for driften av NVEs overvåkning og varsling av flom og skred.

NVE ber om at OED bekrefter om vi kan legge til grunn en slik tolkning.

¹ Forskrift om karantene mv. ved ankomst til Norge av 13. mars 2020 nr. 287

² Forskrift om karantene, isolasjon og forbud mot opphold på fritidseiendommer mv. i anledning utbrudd av Covid-19 av 15. mars 2020 nr. 294

³ Vedtak etter lov om vern mot smittsomme sykdommer § 4-1 andre ledd om stenging av virksomhet av 12. mars 2020 nr. 270

4. Driftskritisk personell i Nord Pool og EMCO

NVE fattet fredag 20. mars 2020 vedtak om at Nord Pool AS og EMCO er KBO-enheter..

Virksomhetene drifter døgn- og intradagmarkedet for fysisk krafthandel som innebærer ansvar for operativ markedsplass. Markedsplassen deltar i den europeiske markedskoblingen og har jevnlig operasjonelt koordineringsansvar. Markedsklareringsresultatet, dvs, pris og volum som gir likevekt mellom tilbud og etterspørsel, er viktig for systemdriften. Markedsplassen har derfor en nøkkelrolle i det nordiske kraftmarkedet.

Nord Pool AS og EMCO skiller seg fra de andre KBO-enheter ved at de driver med omsetning, og ikke produksjon eller nettdrift

Etter NVEs vurdering passer derfor opplistingen i brevet over hvem som anses som driftskritisk personell ikke like godt for personell i Nord Pool og EMCO.

NVE ber om synspunkter fra OED på i hvilken grad personell fra Nord Pool og EMCO kan omfattes som driftskritisk personell innenfor gitte rammer, eventuelt om føringene endres gjennom at OED supplerer sin angivelse av virkeområdet, jf brev 13. og 15. mars..

5. Planleggingshorisonten er uklar

En av årsakene til ulikheter hos KBO-enhetene er trolig at planleggingshorisonten er noe uklar. Med dette mener vi både tidsperspektiv og mål. Vi ser at det er ulike oppfatninger av om det er kraftforsyningen på kort eller lang sikt man skal planlegge for. Vi oppfatter også at det er uklart om kontinuitetsplanene skal ta utgangspunkt i f.eks. 40% smitte i befolkningen samtidig, eller 40% smitte i befolkningen over eksempelvis ett år. Dette skaper usikkerhet rundt hvilke tiltak det er relevant å planlegge for og dermed hvilket personell som er driftskritisk.

Det stilles videre spørsmål ved i hvilken grad personell som utøver (preventivt) vedlikeholdsarbeid, moderniseringsarbeid eller omfattende gjenopprettingsarbeid skal omfattes. Eksempler her er linjerydding eller regelmessig vedlikeholdsstans, som mange steder foretas vår og sommer, ferdigstille arbeid på nye viktige nettanlegg (modernisering) og få viktige produksjonsanlegg i drift igjen. NVEs oppfatning er at dette er utfordringer som ikke er akutte, men som reduserer forsyningssikkerheten (inkl. fjernvarme og elsikkerhet) på sikt. I spørsmålene vi har mottatt, kan det dreie seg om f.eks. en bestemt ressursperson fra utlandet som er nødvendig for å gjøre arbeidet, ikke alle som er involvert i arbeidet. Vår vurdering er at dette i utgangspunktet ikke omfattes, men at det unntaksvis kan gjøre det basert på en konkret vurdering. Bruk av unntaket skal avklares med virksomhetens leder.

Videre er det knyttet usikkerhet til i hvilken grad KBO-enhetene ved planlegging skal ta høyde for en mulig uværssituasjon eller ikke. NVEs oppfatning er at dette må løses slik som angitt i punkt 3 ovenfor.

Slik NVE ser det, er prosessen for å komme frem til hva som er driftskritisk personell todelt. Først må det gjøres en vurdering av om personell enten er omfattet eller kan komme til å være omfattet av definisjonen av samfunnskritiske funksjoner. For dem som omfattes av definisjonen av samfunnskritiske funksjoner, må det deretter vurderes om det faktisk er behov for barnehage/skoleplass og/eller dispensasjon fra karanteneplikt, herunder også mulighet til å krysse lokale karantenegrenser. For personer som kan komme til å være omfattet av definisjonen, må en slik vurdering vente til personellet faktisk er driftskritisk.

NVE mener det er hensiktsmessig at virksomhetene har oversikt også over personer som kan komme til å bli omfattet av definisjonen av samfunnskritiske funksjoner, men at disse kategoriene må skilles tydelig fra hverandre.

6. Personell til håndtering av større skred- og flomhendelser

Etter brev av 15.3.20 er personell som er kritisk for driften av NVEs overvåkning og varsling av flom og ulike typer skred omfattet av bestemmelsene som gir rett til prioritet for tilbud om barnehage/skoleplass og/eller dispensasjon fra karanteneplikten.

Det er også viktig å sørge for at man har tilstrekkelig personell til håndtering av eventuelle hendelser under en vårflom. NVE mener at evnen til å håndtere større flom og skredhendelser, også må anses som en kritisk samfunnsfunksjon, gitt at en større hendelse har oppstått jf. punkt 5 ovenfor. Dette spilte vi inn til Justis- og beredskapsdepartementet under høringen av NOU 2019:13. Ut fra DSBs rapport “Samfunnskritiske funksjoner” er flomhåndtering ikke tatt med, bare “overvåking og varsling av flom og skred”.

NVE mener det er behov for å tydeliggjøre dette. På sikt bør dette gjøres når DSBs rapport skal revideres, men på kortere sikt ber vi OED om å ta initiativ til å gjøre endringer i listen fra DSB over virksomheter med kritisk samfunnsfunksjon og nøkkelpersonell som kan få tilbud om plass i barnehage og barneskole og som kan gis dispensasjon fra karantenegrensene i en flomsituasjon.

7. Behov for hjemmel for dispensasjon fra hytteforbudet for driftskritisk personell

I både forskrift 287 og 294 er det adgang for å gjøre unntak fra karanteneplikten for driftskritisk personell. Tilsvarende unntaksbestemmelse finnes ikke for hytteforbudet i forskrift 294 § 5. Det finnes heller ingen dispensasjonsbestemmelse.

NVE har mottatt en henvendelse fra en KBO-enhet hvor en person ansatt på en driftssentral bruker hytta som hybel på grunn av lang reisevei. Dette er ikke tillatt etter forskrift 294 § 5. Det samme behovet kan oppstå for kritisk personell i andre situasjoner, særlig dersom andre overnattingssteder stenger.

NVE mener det er behov for unntak for driftskritisk personell som har behov for overnatting på hytte i annen bostedskommune i forbindelse med utførelse av arbeid er nødvendig for å opprettholde forsvarlig drift av kraftforsyningen. Vi ber derfor OED ta dette opp med Justis- og beredskapsdepartementet.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
direktør

Eldri Naadland Holo
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.